

نقش زبان بر انواع تفکر

مژگان فریدون نژاد

دکتری روانشناسی دانشگاه تهران

چکیده:

از اهداف این مقاله بررسی تأثیر زبان بر انواع تفکر می باشد زیرا زبان افراد در اندیشه و تفکر و یادگیری آنان تأثیر بسزایی دارد. این اطلاعات از کتاب دکتر بهمن زندی و دکتر محمد رضا باطنی و بررسی ها و تحقیقات انجام شده در این زمینه حاصل شده است. چه تفکر بدون زبان امکان پذیر نباشد و چه نباشد تنها از راه زبان است که می توانیم اندیشه های خود را به دیگران منتقل کنیم و از اندیشه های دیگران با خبر شویم. نقش زبان در تفکر به وسیله دانشمندانی چون ویگوتسکی، پیاژه و لوریا مورد بررسی قرار گرفته، لکن تا کنون بین این دو کاملاً شناخته نشده است. زبان به عنوان وسیله ای است که به ما کمک می کند تا یاد بگیریم اطلاعات را نگهداری، یادآوری و منتقل کنیم و محیط خود را با آن کنترل کنیم.

کلید واژه ها: زبان، یادگیری، تفکر، حل مسأله، استعداد، ویژگی های عاطفی

مقدمه

بحث در باره ی رابطه ی زبان و تفکر و تأثیر این دو بر یکدیگر بحث تازه ای نیست. پژوهندگان مختلفی در این زمینه بررسی هایی انجام داده اند. شخصی به نام هلن کلر پژوهش هایی در زمینه ی ارتباط و تأثیر زبان در تفکر انجام داد. معلم هلن شخصی به نام آنسولیوان بود که این برخورد را بدین نحو توصیف می کند:

هلن را وادار کردم وقتی تلمبه می زدم صورتش را زیر لوله آب بگیرد وقتی آب از زیر لوله فوران زد تمام صورت او را پوشاند من «ا» - «ب» را تو ی دستش آزاد هلن نوشتم. هجی آب درست زمانی صورت گرفت که او خنکای آب را حس کرده بود.

چامسکی معتقد است که مکانیسم یادگیری زبان امری ژنتیکی است و مدار بندگی آن از قبل در مغز نوزاد انسان وجود دارد. در یادگیری زبان دوم فرد عوامل مختلفی از قبیل ویژگی های ذهنی و ویژگی های عاطفی دخیل اند.

روش انجام این مقاله جمع آوری از سایت های آموزشی مختلف و کتاب ناتوانی های یادگیری حانت لرنر، اصول نظری، تشخیص و توان بخشی کودکان ld و کتاب روش تدریس زبان فارسی دکتر بهمن زندی است

رابطه زبان و تفکر:

افلاطون معتقد بود که هنگام تفکر، روح انسان با خودش حرف می زند. واتسون، از پیشروان مکتب رفتارگرایی در روانشناسی، در اوایل قرن بیستم همین مطلب را به زبان دیگری بیان کرده است. واتسون معتقد است که تفکر چیزی نیست مگر سخن گفتن که به صورت حرکات خفیف در اندام های صوتی آمده است. به عبارت دیگر، تفکر همان سخن گفتن است که واژه شده و به صورت حرکات یا انقباض های خفیف در اندام های صوتی ظاهر می شود.

ماروین مینسکی معتقد است هر کاری که مغز بتواند انجام دهد کامپیوتر نیز روزی از عهده ی آن برخوردار آمد، در پاسخ این سؤال که آیا کامپیوتر می تواند فکر کند، جواب می دهد: « بله، به شرط اینکه شما برای من تعریف کنید تفکر چیست. » مینسکی خوب می داند که با این جواب چه سنگ بزرگی پیش پای مخالفان خود می اندازد.

پژوهشگران به این نتیجه رسیده اند که تفکر یک فعالیت ذهنی واحد نیست، بلکه از مؤلفه هایی تشکیل شده است و هر بار که ما فکر می کنیم یکی از این مؤلفه ها یا آمیزه ای از آن ها را به کار می گیریم. ما بعداً به بعضی از مؤلفه های تفکر اشاره خواهیم کرد.